

Waas zilver

2 oktober 2007 – 6 januari 2008

Van 2 oktober 2007 tot 6 januari 2008 organiseert het Zilvermuseum Sterckshof een historische tentoonstelling over edelsmeden uit het Land van Waas van ca. 1700 tot 1869. Voor de eerste maal zal je zilverwerk uit Beveren, Lokeren, Rupelmonde, Sint-Niklaas en Temse samen kunnen bewonderen. Tot hiertoe werden ca. 100 objecten teruggevonden, maar misschien bezit u zelf wel werk van Wase zilversmeden. Daarom lanceren we deze oproep om Waas zilver terug te vinden. Geen eenvoudige zaak want vóór 1750 waren ze aan geen enkele keurkamer gebonden en waren ze vaak 'illegaal' aan het werk. In 1750 konden een aantal van hen zich regulariseren en vanaf dat moment lieten ze hun werk te Brussel keuren. Waas zilver is in die periode herkenbaar aan de Brusselse stadskeuren, een Sint-Michiel of Sint-Michiëlshoofd getopt met een kruisje en een staande leeuw in een gekroond schild. Vanaf 1772 werd Gent als keurkamer voor het Land van Waas aangeduid. Vanaf dan werden op het Waas zilver Gentse stadskeuren, een gekroonde G en een helm, afgeslagen. Ook in de Franse (1798-1815), Nederlandse (1815-1832) en Belgische periode (1832-1869) werden de Wase edelsmeden verplicht om hun werken te Gent laten keuren.

Wim Nys
Wetenschappelijk assistent

Zilvermuseum Sterckshof Provincie Antwerpen
Hooftvunderlei 160
2100 Deurne

T 03 360 52 46
F 03 360 52 53

wim.nys@sterckshof.provant.be
www.zilvermuseum.be

Stadskeuren Brussel 1750-1772

Leeuw in gekroond schild

Sint-Michiel

Leeuw in gekroond schild

Sint-Michiëlshoofd

Stadskeuren Gent 1772-1798

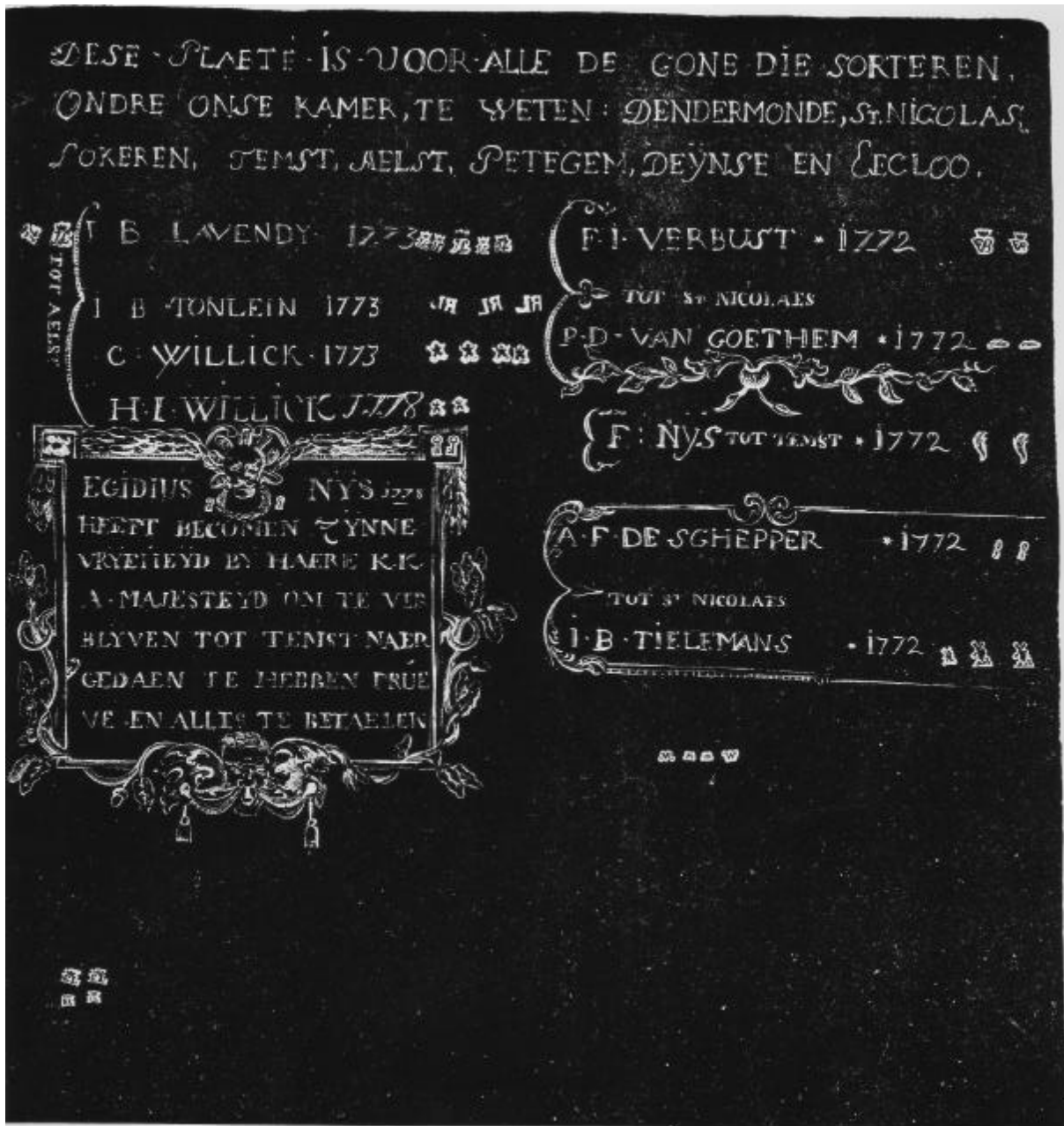

Gekroonde G

Helm in contour

Insculpatieplaat van de edelsmeden *ten platte lande* die vanaf 1772 onder de keurkamer van Gent ressorteerden. Op deze plaat werden uiteindelijk alleen merken van edelsmeden uit Aalst, Sint-Niklaas en Temse afgeslagen. In Lokeren waren in de periode 1772-1798 geen edelsmeden actief, wel zilverwinkels. Het merk links onderaan zonder naamsvermelding is het meesterteken van Eugène de Landtsheer uit Temse.

Keurkamerteken Gent 1798-1809

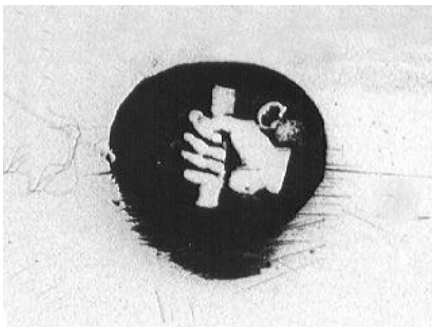
Mannenhoofd in vooraanzicht met getal 27 voor Gent. Hier is het keurkamerteken voor Antwerpen met het getal 67 afgebeeld.

Keurkamerteken Gent 1809-1815

Krijger in profiel met getal 28 in helm. Hier is het keurkamerteken voor Antwerpen met het getal 70 afgebeeld.

Keurkamerteken Gent 1815-1832

Vuist met letter C

Keurkamerteken Gent 1832-1869

Minerva met letter C in de helm

Lokale insculpatieplaat voor Sint-Niklaas uit de Franse en Hollandse periode. Het meesterteken van Martin Tielemans is enkel bekend via deze insculpatieplaat, want het komt niet voor op de insculpatieplaat van het Scheldedepartement (keurkamer Gent).

Stadsarchief Sint-Niklaas, Modern Archief nr. 4727

Wase meestertekens vóór 1750

Dieudonné Robert, Temse, ca. 1748-1750

DR in contour

Franciscus Nijs, Temse, ca. 1749-1750

Initialen FN

Nicolas Rosart, Lokeren, ca. 1740-1750

Initialen NR in rechthoek als meestertekens van Nicolas Rosart
Rooster van Sint-Laurentius als symbool voor Lokeren

Wase meestertekens 1750-1798

**Dieudonné Robert
Temse, 1750-ca. 1760
Lokeren, ca. 1761-1764**
Vis in contour

**Antonius Ferdinandus de Schepper
Sint-Niklaas, 1758-1772**
ADS onder kroon in contour

**Antonius Ferdinandus de
Schepper
Sint-Niklaas, 1772-1795**
Lepel in contour

**Franciscus Nijs
Temse, 1752-1778**
Takje Schelderiet in contour

**Joannes Baptiste Tielemans
Sint-Niklaas, 1765-1798**
Windmolen in contour

**Egidius Franciscus Ludovicus Nijs
Temse, 1778-1798**
Sleutel in contour

**Petrus Dominicus Van Goethem
Sint-Niklaas, 1750-1780**
Boog in contour

**Franciscus Joannes Verbeust
Sint-Niklaas, 1772-1789**
Monogram FVB onder kroon in
contour

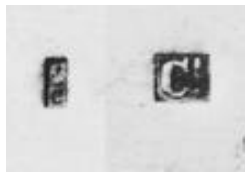

**Eugène de Landtsheer
Temse, 1779-1798**
Initialen EL onder kroon in contour

Wase meestertekens na 1798

Ludovicus Blockel
Lokeren, 1826-1847
B onder kruisje (?)

(Franciscus) Josse Collette
Lokeren, 1839-1852
C onder/naast uitroepteken

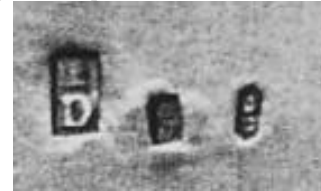
Joanna Maria Cock (W^e Josse Collette)
Lokeren, 1852-1857
C over haakvormig voorwerp

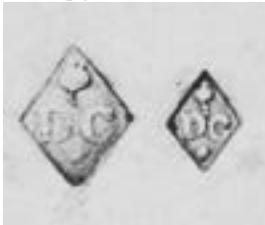
Petrus Cardo
Sint-Niklaas, 1826-1835
C met pijl erdoor

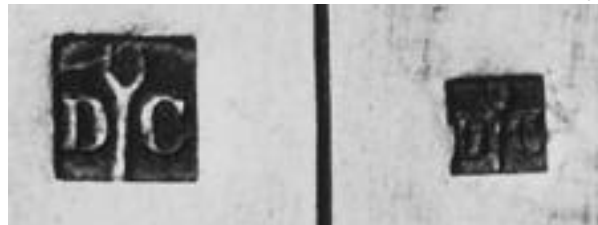
Charles Joseph Simaïs
Lokeren, 1815-1841
CS met anker ertussen

Franciscus J.J. Dieles
Sint-Niklaas, 1820-1837
D onder bijenkorf

Jean-François de Capper
Lokeren, 1812-1834
DC tussen raap en punt

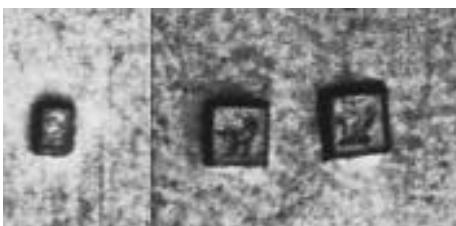
Bernardine Limpens (W^e Jean-François de Capper)
Lokeren, 1834-1861
DC met schep (lepel ?) ertussen

Jan Frans Geurts
Beveren, 1821-1853/1854
G onder liggende rijksappel

Jean M. Jaspers
Sint-Niklaas, 1844-...
J onder een drie punten

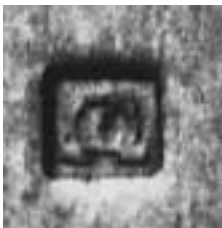
C. et J. Lintelo Frères
Sint-Niklaas, 1844
L onder/met maan

Louis Constant Lintelo
Lokeren, 1827-1846/47
L onder/met kruisje

Fidelis Lintelo-Verheyden
Sint-Niklaas, 1835-1862
L onder/met rijksappel

Joseph (Louis) Lintelo
Sint-Niklaas, 1844-1857
L in hoefijzer

Cornelius Franciscus Lenaerts
Sint-Niklaas, 1866-....
L onder truweel

Eugene de Landtsheer
Temse, 1798-1816
L onder schenkkkan

Carel Alexander de Landtsheer
Temse, 1816-1834
L onder schenkkkan

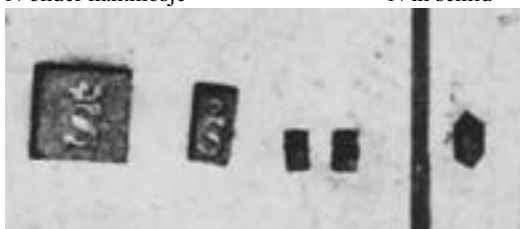
Egidius Franciscus Ludovicus Nijs
Temse, 1798-1839
N onder sleutel

Petrus Nijs
Beveren, 1828-1831
N onder kantklosje

Joseph Nijs
Temse, 1839-1852
N in schild

Jean Staes-Sergeant
Lokeren, 1817-....
S onder kroon

Martin Tielemans
Sint-Niklaas, 1805-1819
T onder windmolen

Modeste Vermorgen
Sint-Niklaas, 1807-1841
V onder anker

**Jan Baptist van den Hende
& Maria Verhofstede**
Beveren, 1824-1849 & 1849-1850
V boven sikkkel

Sophie Maes
(W^c Charles Van Kerckhove)
Lokeren, 1865-1879
V over liggende sleutel

Jean Van Havere
Sint-Niklaas, 1848-....
V in handspiegel

Joannes Baptiste Van Hooff
Lokeren, 1832-1887
Monogram VH onder ... ?

Pieter Wittebols
Temse, 1839
W onder kroon